

Förbundsdirectionens sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum: 2026-02-19

Plats och tid: Petersborg i Vaggeryd, den 19 februari, kl. 14:00-16:00

Beslutande:

Marie Johansson, ordf. (S), Gislaved
Kristine Hästmark, vice ordf. (M), Gnosjö
Gert Jonsson, (M), Vaggeryd
Klas Gustavsson, (EMP), Vaggeryd
Kjell Örtlund, (MiG), Gislaved
Camilla Karlsson, (S), Gnosjö
Tobias Pettersson, (M), Värnamo
Anetté Myrvold, (S), Värnamo
Ronny Löfquist, (S), Hylte

Övriga deltagare:

Jonatan Rosenquist, förbundsdirection, SÅM
Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM
Susanne Ingemarsson, ekonomiansvarig, SÅM
Camilla Almquist, Marknadschef, SÅM
Pia Davidsson, Utvecklingschef, SÅM

Utses att justera: Tobias Pettersson

Justeringens plats och tid: Digitalt genom Verified

Underskrifter

Sekreterare, Ewa Nilsson

Ordförande, Marie Johansson

Justerare, Tobias Pettersson

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation: Förbundsdirection SÅM

Paragrafer: 1-11

Datum för anslagets uppsättande:

Förvaringsplats för protokollet: SÅM Skillingaryd

Datum för anslagets nedtagande:

Underskrift

Sammanfattning

Sammanträdet är det första för år 2026 med förbundsdirektion för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö).

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Tobias Pettersson till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning

Föredragande:

- Jonatan Rosenquist, JR
- Camilla Almquist, CA
- Pia Davidsson, PD

Beslutsärenden:

- § 1 Årsbokslut och förvaltningsberättelse 2025 (JR)
- § 2 Verksamhetsplan 2026 (JR)
- § 3 Ändrad dag för budgetsammanträdet i oktober (JR)
- § 4 Deltagande vid Avfall Sveriges årsmöte 2026 (JR)

Extra beslutsärenden:

- § 5 Lokaliseringsutredning för Vaggeryds framtida ÅVC (PD)

Informationsärenden:

- § 6 Avfallshämtning inom Hylte kommun (CA)
- § 7 FNI-Införande inom Hylte kommun (CA)
- § 8 Regeringens proposition(JR)
- § 9 Företagskort på ÅVC (JR)
- § 10 Pågående inom ÅVC (JR)
- § 11 Ledarskapskultur och verksamhetsstyrning (JR)

Övriga ärenden:

§ 1

Dnr: SÅM 2026/001-1

Årsbokslut och förvaltningsberättelse 2025

Ärendebeskrivning

Årsbokslut och förvaltningsberättelse för 2025 finns sammanställt i dokumentet årsredovisning 2025. Årsbokslutet ger ett överskott på 11,6 miljoner. Budget för 2025 var satt till plus 5 miljoner kronor, men prognosen i delårsbokslutet per sista augusti angavs till plus 10 miljoner. Utfallet följer således prognosen väl.

Avvikelsen mellan budget och utfall beror framförallt på att kostnaderna under året blivit längre än budgeterat, samtidigt som ersättningen från förpackningsproducenterna har blivit något högre än förväntat.

Bokslutet är ännu inte granskat av SÅM:s externa revisor Deloitte och inte heller av de interna revisorerna. Revisionsrapporterna delges direktionens ledamöter så snart de är levererade och därefter skickar SÅM sin årsredovisning samt resultatet från den genomförda revisionen till fullmäktige i respektive kommun. Enligt förbundsordningen ska bokslut och verksamhetsberättelse överlämnas till medlemskommunerna senast den 31 mars.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2025

Förbundsdirektionen beslutar

Att Att godkänna årsbokslut och förvaltningsberättelse för 2025 under förutsättning att revisorerna inte lämnar några synpunkter.

§ 2

Dnr: SÅM 2025/002-5

Verksamhetsplan 2026

Ärendebeskrivning

Den av medlemskommunerna beslutade avfallsplanen 2024-2030 innehåller inga definitiva åtgärder kopplat till planens målsättningar i och med att planperioden löper över lång tid och då omvärldsförutsättningarna ständigt förändras. SÅM och kommunerna ska istället utarbeta åtgärder och konkreta aktiviteter i sin årliga verksamhetsplanering. Just nu pågår uppföljning av utförda åtgärder enligt verksamhetsplanen för 2025. Samtidigt har SÅM arbetat fram ett förslag till verksamhetsplan för 2026. I den reviderade verksamhetsplanen ingår både nya åtgärder, vilka SÅM planerar att genomföra i syfte att uppnå avfallsplanens målsättningar, men även vissa återbrukade åtgärder från året innan.

Verksamhetsplanen inkluderar även SÅM:s interna mål och åtgärder för 2026. Där handlar det om mer verksamhetsanknutna målsättningar som inte är direkt kopplade till SÅM:s och medlemskommunernas gemensamma avfallsplan. Syftet med de interna verksamhetsmålen är framförallt att skapa ett mer strategiskt målarbete inom organisationen. Samtidigt medför dessa målsättningar bättre förutsättningar att involverar och engagerar medarbetarna på ett djupare plan i verksamhetsutvecklingen.

De interna målen ska framförallt ses som organisatoriska verktyg och därmed inte som strikta målsättningar. Dessa mål är inte lika väl utvecklade som de i avfallsplanen och vissa av dem är inte heller mätbara. För att effektivisera arbetet med de interna målsättningarna så mäts måluppfyllelsen framförallt genom antalet utförda åtgärder.

Det framkom önskemål från direktionen om att i framtiden tidigarelägga ärendet för verksamhetsplanen. Önskemålet resulterade i att ärendet i fortsättningen kommer att tas upp vid direktionssammanträdet i december. Direktionen önskar även få ta del av måluppföljning per kommun i de fall där det är möjligt. Detta kommer att utredas för att redovisas vid april månads sammanträde.

Beslutsunderlag

Förslag till verksamhetsplan 2026

Förbundsdirektionen beslutar

Att anta föreslagna åtgärder och interna målsättningar i verksamhetsplan för 2026.

§ 3

Dnr: SÅM 2026/002-1

Ändrad dag för budgetsammanträdet i oktober

Ärendebeskrivning

Vid beredningssammanträdet den 3 februari konstaterades det att tidigare beslutat datum för höstens offentliga budgetsammanträde hamnar i konflikt med en annan större aktivitet inom medlemskommunerna. Det föreslås därför att budgetsammanträdet flyttas till tisdagen den 27 oktober kl. 16:00-18:00 i Hyltebruk, där den offentliga delen av sammanträdet sker mellan kl. 17:30-18:00. Vid behov finns även den 28 oktober som alternativt nytt datum.

Efter diskussion konstateras det att den 28 oktober är det datum som passar bäst för årets budgetsammanträde i Hyltebruk. Den offentliga delen av sammanträdet sker mellan kl. 17:30-18:00.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirectionen beslutar

Att flytta tiden för directionens budgetsammanträde till onsdagen den 28 oktober kl. 16:00-18:00.

§ 4

Dnr: SÅM 2026/002-2

Deltagande vid Avfall Sveriges årsmöte 2026

Ärendebeskrivning

Avfall Sveriges årsmöte kommer att hållas i Västerås den 26-27 maj. Årsmötet är en unik möjlighet att nätverka med kollegor, få nya insikter i de mest aktuella frågorna inom avfall och hållbarhet och utforska branschens största utställning. Som vanligt inleds årsmötet med studiebesök, politikerträff och mingel redan dagen innan, dvs den 25 maj.

Under två dagar fylls Västerås av inspiration, kunskap och samtal om framtidens avfallshantering. På programmet står spännande föreläsningar, paneldiskussioner och innovativa lösningar från ledande aktörer. Årets tema är; medborgarnas förtroende för kommunernas avfallshantering. Genom årsmötet bjuds du även in till Sveriges största utställning inom avfallsbranschen. Oavsett om du söker praktiska verktyg för din verksamhet eller vill utbyta idéer med andra i branschen, är detta ett evenemang du inte vill missa.

SÅM brukar avsätta plats för två politiker och två tjänstemän till årsmötet, men fler platser går att ordna vid behov. Vid detta sammanträde beslutas det politiska deltagandet samt vem som blir röstrepresentant för SÅM.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

- | | |
|-----|---|
| Att | Kristine Hästmark och Klas Gustavsson representerar SÅM som politiker vid Avfall Sveriges årsmöte 2026. |
| Att | Kristine Hästmark, med Klas Gustavsson som ersättare, ges i uppdrag att företräda SÅM vid Avfall Sveriges årsmötesförhandlingar 2026. |

§ 5

Dnr:

Lokaliseringsutredning Vaggeryds framtida ÅVC

Ärendebeskrivning

VoS, Vatten och Samhällsteknik AB, har hjälpt SÅM med framtagandet av en lokaliseringsutredning för Vaggeryds framtida ÅVC. Utredningen blev klar i december 2025.

Problemställningen kring dagens ÅVC på Gärhov 1:2 är följande:

Det är en stor utmaning att rampen är inträngd i direkt anslutning till Vaggeryds gamla deponin. SÅM är idag också beroende av tillträde till grannfastigheten för att kunna tömma containrar vid nuvarande ramp.

Politiska diskussioner har tidigare förekommit om lokalisering på annan plats och lokaliseringsutredningen har nu utförts för att konstatera lämpligaste lösning ur ett verksamhetsperspektiv.

Utredningen har tagit hänsyn till följande förutsättningar:

Närhet till centralorterna eller annan större väg, gärna med bussförbindelse. Det ska vara enkelt att ta sig till ÅVC om man bor på serviceort. Närhet till E4 är en fördel. Tillfartsvägar behöver kunna hantera köbildning utan att annan trafik blir påverkad. Ytan behöver vara minst 2 hektar.

SÅM har utrett tre alternativ för placering av en ny/ombyggd ÅVC.

- Nuvarande placering Gärhov 2:1
- Södra Duveled 1:1
- Båråmo 1:7 (Det har i utredningen visat sig att föreslagen yta inte är tillräcklig för en ÅVC.)

Slutsats

Ur ett verksamhetsperspektiv är det att föredra att återvinningscentralen utvecklas på befintlig plats (Gärhov 2:1). Nuvarande lokalisering är belägen i ett väletablerat område med lång tradition av återvinningsverksamhet. En utökning av ytan och ombyggnation på befintlig plats förväntas medföra de bästa ekonomiska förutsättningarna. SÅM förespråkar därför att Vaggeryds framtida återvinningscentral fortsatt är belägen på Gärhov 2:1. Projektet planeras att utföras som tidigast runt år 2030.

Under directionssammanträdet konstateras det att directionen är enig och redo för beslut i ärendet. Beslutet läggs in som ett extra beslutsärende i dagordningen.

Förbundsdirectionen beslutar

Att lämpligaste läge för Vaggeryds framtida återvinningscentral är i anslutning till befintlig plats på fastigheten Gärhov 2:1.

Att ge förbundsdirektören i uppdrag att ingå avsiktsförklaring med Vaggeryds kommun och därefter teckna arrendeavtal för ytterligare mark i syfte att säkerställa tillgång till tillräcklig yta för ÅVC:n.

§ 6

Dnr:

Avfallshämtning inom Hylte kommun

Ärendebeskrivning

Ohlssons i Landskrona AB är ny entreprenör för sophämtningen i Hylte kommun från och med 1 januari 2026. Entreprenadens uppstart och övergången från tidigare entreprenör har upplevts som positiv. Entreprenadskiftet har inneburit nya hämtningsdagar för abonnenterna i och med att Ohlssons har valt att börja köra efter de nya körlistorna, som är anpassade för fyrackskärl, redan från start.

Förändringen till de nya tömningsdagarna innebär att SÅM fick skapa listor för extra hämtningar i samband med entreprenadskiftet för de abonnenter som fick för lång tid mellan tömningarna. Sandahls stöttade Ohlssons med en sopbil på vissa turer i arbetet med dessa extratömningarna.

Ohlssons använder totalt tre fordon för sophämtning inom Hylte kommun, ett tvåacksfordon och två fyracksfordon. Två av chaufförerna har erfarenhet av fyrackssystemet sedan tidigare.

Då fyracksfordon har börjat användas, vilket innebär förändrad insamlingstekniken, så medför det att kärlen nu behöver stå vända åt andra hållet inför tömningen. Alltså med handtaget och de stora hjulen ut mot sopbilens uppställningsplats. Förändringen har fått bra gehör hos abonnenterna.

SÅM har en omfattande abonnentkommunikation bland annat genom information på samiljo.se, flera typer av brevutskick, digitala kommunikationskampanjer samt annonsering i media.

Då förändringen innebär att större fordon används uppkommer samtidigt vissa utmaningar kring framkomlighet, framförallt på landsbygd men i vissa fall även inom tätort. Löpande arbete sker tillsammans med Ohlssons för att tillgodose chaufförernas arbetsmiljö.

Det kan komma att krävas ytterligare ruttoptimering inför FNI-införande då vissa av körturerna är omfattande.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 7

Dnr:

FNI-Införande inom Hylte kommun

Ärendebeskrivning

Utställningen av fyrfackskärl hos villor och fritidshus inom Hylte kommun kommer att påbörjas vecka 16.

Information kring fyrfacksinförandet skickas ut per brev till villor och fritidshus under ett par tillfällen i mars månad. Även digital information kommer att finnas tillgänglig.

Kärllleverantören PWS monterar alla kärl i en hyrd lokal i Torup och de ställer även ut alla fyrfackskärl, vilket ingick i kärilupphandlingen. Utställningen kommer att följa ordinarie körturer. Nuvarande förutsättningar kommer att behållas vid kärllutställningen, det vill säga att delningar bibehålls, abonnenter med uppehåll/dispens behåller dispenserna etc. Den enskilda abonnenten FNI-taxan aktiveras i samband med att kärlen byts. Första fakturan kopplat till FNI-taxan kommer att distribueras ut i slutet av juni för åretruntbostäder medans fritidshus faktureras efter säsongen i slutet av september.

När fyrfackskärlen levereras så får abonnenterna samtidigt ett startkit innehållande matavfallskorg och papperspåsar, box för småelektronik, en minimizer för mjukplast, lilla avfallshandboken samt en sorteringsguide.

Ett parallellt arbete pågår med information och rådgivning kring FNI till flerbostadshus där införandet sker succesivt under 2026. MJ Åkeri är entreprenör för insamlingen av förpackningsavfall hos flerbostadshusen medans Ohlssons hanterar tömningen av fyrfackskärl hos småhus samt mat- och restavfall hos flerbostadshus och verksamheter.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 8

Dnr:

Regeringens proposition

Ärendebeskrivning

Regeringen arbetar med reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning. De föreslår bland annat följande lagförändringar, där de flesta ska träda i kraft den 1 juli:

- Avfallsproducenter i detaljhandeln får ett eget ansvar, istället för kommunen, för det avfall som klassificeras som kommunalt avfall.
- Även avfallsproducenter av förbrukat matfett (spillfett), förbrukat kontorspapper och returpapper får ett sådant eget ansvar.
- Kommunen får under vissa förutsättningar ett andrahandsansvar för det avfall som avregleras från kommunens ansvar.
- Ett förenklat dispenssystem ska ge andra verksamheter ökade möjligheter att själva hantera sitt kommunala avfall, ansökan föreslås göras till länsstyrelsen istället för till kommunen.
- Kommunen ska inte längre utöva tillsyn över de egna skyldigheterna enligt avfallslagstiftningen, det tillsynsansvaret flyttas till länsstyrelsen.
- Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få besluta om den nationella avfallsplanen och det avfallsförebyggande programmet.
- Kraven på kommunens avfallsplan förenklas.
- Regeringen föreslår att kommunen ska göra en ekonomisk särredovisning när det gäller det kommunala avfallsansvaret.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§9

Dnr:

Företagskort på ÅVC

Ärendebeskrivning

Detta är en allmän information kring företagskort. Återvinningscentralerna är i första hand till för invånarna i SÅM:s medlemskommuner, vilka betalar för tjänsten via avfallstaxan. Företag och verksamheter betalar inte via avfallstaxan och de behöver därför betala på annat sätt om de besöker återvinningscentralen.

Företag har därmed möjlighet att lämna mindre mängder verksamhetsavfall på SÅM:s återvinningscentraler om de ansöker om ett företagskort mot avgift eller betalar med Swish på plats. Det är dock viktigt att observera att SÅM inte tar emot farligt avfall från verksamheter, bortsett från elavfall vilket faller under ett producentansvar.

Hjälporganisationer, ideella organisationer, daglig verksamhet m.fl. kan ansöka om specialkort där SÅM då enbart tar ut en administrativ avgift om 500 kr inkl. moms per kort. Detta beror på att dessa verksamheter är tätt knutna till SÅM:s uppdrag då de arbetar med second hand och återbruk, social hållbarhet etc.

De olika verksamheterna inom organisationerna i SÅM:s medlemskommuner ansöker istället om ett kommunkort som har en fast avgift.

Privatpersoner som ska lämna privat avfall men med en företagsbil behöver föränmäla sitt besök via hemsidan. Detta är viktigt för att SÅM ska veta att avfallet kommer från ett hushåll och inte en verksamhet.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 10

Dnr:

Pågående inom ÅVC

Ärendebeskrivning

Tillståndsansökningar för Gislaved och Gnosjö återvinningscentraler

Samråd har genomförts med Länsstyrelsen och de delar SÅM:s bild av vad dessa ansökningar ska innehålla samt hur de ska utformas.

Asbestlagstiftning

Det finns nu en ny asbestlagstiftning med nya krav kring bland annat utbildning och medicinska kontroller för personal som riskerar att utsättas för asbest i arbetet. SÅM har arbetat med att anpassa verksamheten till de nya kraven och nyligen så har bland annat en asbestutbildning för all ÅVC-personal genomförts.

Projekt farligt avfall

ÅVC-verksamheten arbetar med att strukturera upp skyltar, information, säkerhetsutrustning med mera på återvinningscentraler kopplat till hanteringen av farligt avfall. Detta utförst i syfte att säkerställa samma förutsättningar på alla anläggningar. Det ska vara enkelt för SÅM:s personal att vid behov gå in och arbeta på andra platser än den ordinare återvinningscentralen.

Säkerhet

Säkerhetshöjande åtgärder har genomförts på Värnamo ÅVC, bland annat så har staketet på rampen bytts ut till ett nytt och så har en bom installerats som ska kunna reglera besöksflödet i samband med hjullastarbete mm.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 11

Dnr:

Ledarskapskultur och verksamhetsstyrning

Ärendebeskrivning

Ett arbete pågår för att utveckla ledarskapet, verksamhetsstyrningen och kulturen inom SÅM. Initial information kring syfte och upplägg med mer delgavs på direktionssammanträdet i december.

Sedan föregående sammanträde har primärt två saker genomförts.

- Ledningsgruppen och arbetsledarna har genomfört en aktivitet kring tillitsskapande ledarskap kopplat till SÅM:s värdeord.
- Efter upphandlingsarbete så har konsultfirman Management Partners kontaktats kring möjliga upplägg för att stötta ledningen i detta arbete. Management Partners arbetar just nu med att upprätta ett förslag baserat på deras kompetens inom ledarskaps- och ledningsgruppsutveckling.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.